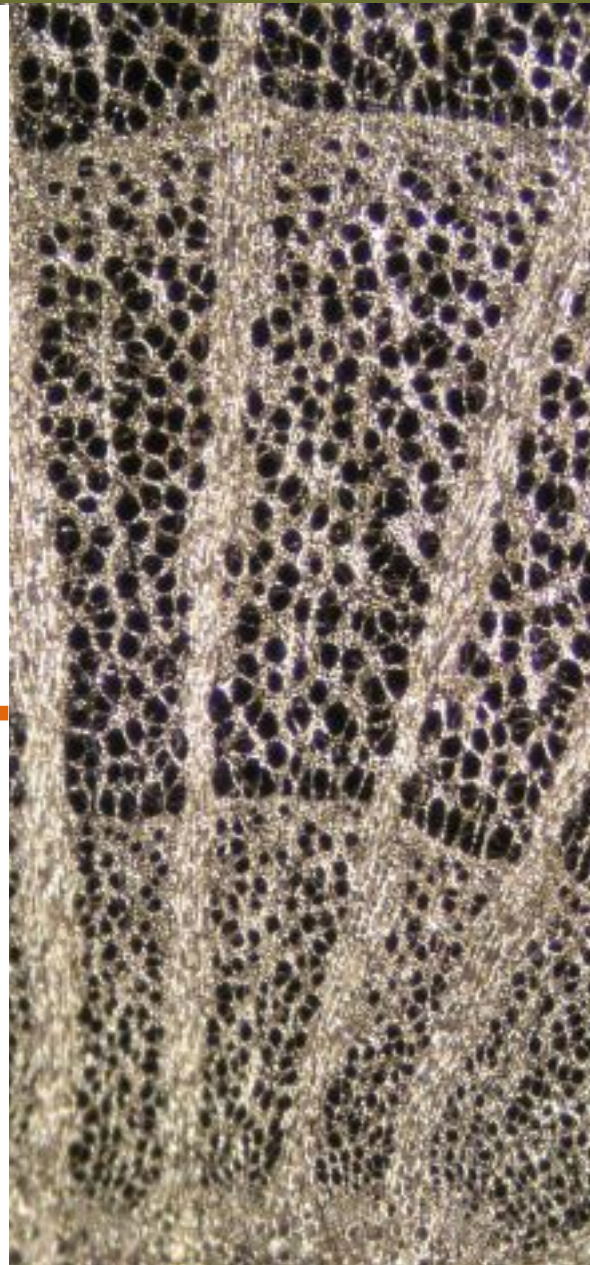

Rapporten natuurwetenschappelijk onderzoek VIOE 2009-021

Anthracologisch onderzoek van enkele 14de of 15de eeuwse sporen uit Aalst - Oude Vismarkt.

KOEN DEFORCE

VIOE
VLAAMS INSTITUUT
voor het ONROEREND ERFGOED

Anthracologisch onderzoek van enkele 14de of 15de eeuwse sporen uit Aalst - Oude Vismarkt.

Dit rapport behandelt de resultaten van het anthracologisch onderzoek van 2 verschillende archeologische sporen uit een opgraving uitgevoerd in 1998 op de Oude Vismarkt in Aalst. Het ene monster (98/AA.OV/69) is afkomstig uit een grachtvulling die heel wat pottenbakkersafval bevatte uit het midden van de 14de eeuw¹. Het is echter niet waarschijnlijk dat ook de houtskool gerelateerd kan worden met de pottenbakkersactiviteiten. Het andere monster is afkomstig uit een houtskoolrijke laag die vermoedelijk gerelateerd kan worden met het stoken van een 14de of 15de eeuwse stoof².

Beide monsters (5 l) zijn nat gezeefd (0,5 mm). Uit de zeefresidu's zijn met een willekeurige steekproef minimum 200 houtskoolfragmenten geselecteerd en bestudeerd. Elk houtskoolfragment werd in transversale, radiale en tangentiële richting gebroken. De respectieve vlakken werden dan onder een microscoop met opvallend licht bestudeerd, met een vergroting van 50 tot 500 x. Voor de identificatie werd gebruik gemaakt van de publicaties van Gale & Cutler³, Schweingrüber⁴, Grosser⁵ en Schoch *et al.*⁶ en van een referentiecollectie van recent verkoolde houtsoorten.

Tabel 1: Resultaten van het anthracologisch onderzoek van enkele sporen uit 98/AA.OV/.

	98/AA.OV/		112		
	n	%	n	%	
<i>Acer</i> sp.	1	0,5			esdoorn
<i>Alnus</i> sp.	13	6,0	67	33,3	els
<i>Betula</i> sp.	2	0,9	12	6,0	berk
<i>Carpinus betulus</i>	6	2,8	26	12,9	haagbeuk
<i>Corylus avellana</i>	3	1,4	1	0,5	hazelaar
<i>Fagus sylvatica</i>	10	4,6			beuk
<i>Fraxinus excelsior</i>			1	0,5	gewone es
Maloideae t. <i>Malus/Pyrus/Crataegus</i>			1	0,5	appel/peer/meidoorn type
<i>Prunus</i> type <i>avium</i>			3	1,5	zoete kers type
<i>Quercus</i> sp.	180	82,6	66	32,8	eik
<i>Salix</i> sp.	3	1,4	24	11,9	wilg
	218	100	201	100	

¹ De Groote & Moens 1999.

² De Groote & Moens 1999.

³ Gale & Cutler 2000.

⁴ Schweingrüber 1990a; 1990b.

⁵ Grosser 2003.

⁶ Schoch *et al.* 2004.

Uit spoor 98/AA.OV/69 zijn in totaal 218 houtskoolfragmenten bestudeerd. De belangrijkste houtsoort is hier eik (*Quercus* sp.) (82,6%). Verder is er ook nog houtskool aangetroffen van esdoorn (*Acer* sp.), els (*Alnus* sp.), berk (*Betula* sp.), haagbeuk (*Carpinus betulus*), hazelaar (*Corylus avellana*), beuk (*Fagus sylvatica*) en wilg (*Salix* sp.).

Uit 98/AA.OV/112 zijn 201 houtskoolfragmenten bestudeerd. Els (*Alnus* sp.) (33,3%), eik (*Quercus* sp.) (32,8%), haagbeuk (*Carpinus betulus*) (12,9%) en wilg (*Salix* sp.) (11,9%) zijn hier de belangrijkste houtsoorten. Verder is hier ook nog houtskool aangetroffen van berk (*Betula* sp.), hazelaar (*Corylus avellana*), gewone es (*Fraxinus excelsior*), appel/peer/meidoorn type (Maloidaea type *Malus/Pyrus/Crataegus*) en zoete kers type (*Prunus avium* type).

Bibliografie

DE GROOTE K. & MOENS J. 1999: Archeologisch onderzoek op de Oude Vismarkt te Aalst, *Archaeologia Mediaevalis* 22, 53-56.

GALE, R., CUTLER, D. 2000: *Plants in Archaeology*, Kew.

GROSSER D. 2003: *Die Hölzer mitteleuropas. Ein mikrophotographischer Lehratlas*, Herdruk uit 1977, Remagen.

SCHOCH, W., HELLER, I., SCHWEINGRUBER, F.H., KIENAST, F., 2004: *Wood anatomy of central European species*. Online version: www.woodanatomy.ch

SCHWEINGRÜBER F.H. 1990a: *Anatomy of European Woods*, Bern – Stuttgart.

SCHWEINGRÜBER F.H. 1990b: *Microscopic Wood Anatomy, structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe*, Zug.

Contactgegevens:

Koen.Deforce@rwo.vlaanderen.be

+32 (0)2 553 18 35

gsm +32 (0)473 88 14

Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed

Koning Albert II laan 19 bus 5

B-1210 Brussel